

KAROLENJ AB PROJESİNE İTALYAN TEPKİSİ

Teoman Ertuğrul TULUN

Analist

Analiz No : 2019 / 10

22.04.2019

İtalya, yakın bir süre önce Çinin, genellikle Yeni İpek Yolu olarak bilinen Kemer ve Yol Girişimi (BRI) küresel projesine katıldı. BRI, Çin mallarını daha ileri pazarlara ulaştırmak amacıyla tüm dünyada büyük altyapı projeleri geliştirilmesine yönelik olarak bir dizi Çin finansmanı sağlanmasını içeriyor. Eleştirmenler, bunun aynı zamanda jeo-politik ve stratejik etki yaratmaya yönelik cesur bir girişimi temsil ettiğini düşünüyorlar.[1]

Bu bağlamda konuya dair haberlerde, İtalya adına, popülist Beş Yıldızlı Hareket lideri Başbakan Yardımcısı Luigi Di Maio'nun, İtalya'yı resmen BRI'ın bir parçası yapan şemsiye anlaşmayı (niyet mutabakatı) imzaladığı ve ayrıca büyük İtalyan gaz, enerji ve mühendislik şirketlerinin başkanlarının da takip ettikleri bir ortamda enerji, finans ve zirai ürünlerin Çin pazarına girmeleri olanağı yaratan ticari anlaşmalara da imza attığı bildirilmektedir. [2]

Etkili Batı basın ajansları, bu anlaşmanın imzalanmasının arka planı olarak, Başbakan Yardımcısı Luigi Di Maio'nun 2018de hükümete girmeden önce on yıl boyunca Çinde yaşayan sanayiden sorumlu Devlet Bakanı Michele Geracinin başkanlığında sanayi bakanlığında bir Çin Görev Gücü kurarak Pekin yanlısı politikaya öncülük ettiğini ve kendisinin de sekiz ayda iki kez Çin'i ziyaret ettiğini ve Dışişleri Bakanlığını günün en hassas diplomatik konularından birinde etkin bir şekilde devre dışı bıraktığını belirtiyorlar.[3]

13 AB ülkesinin Çin'in BRI projesine katıldığı bilinmektedir. Bununla birlikte, Washington ve Brüksel, G7nin ağır sıklet üyelerinden olan Roma'nın katılımının, stratejik bir tehdit olarak gördükleri bir projeye daha fazla güvenilirlik kazandırmasından derin endişe duyuyorlar.[4]

Bu bağlamda, The New York Times gazetesi söz konusu anlaşmanın imzalanması haberini Müttefiklere Meydan Okumak, İtalya Çin'le Yeni İpek Yolu ile İlgili Anlaşma İmzalıyor başlığıyla yansıtmış ve İtalyanın Avrupa Birliği ve Amerikalı müttefiklerinin girişimlerine ve

uyarılarına karşı çıktığını ☀ Trump yönetimindeki ve Avrupa Birliğindeki proje karşıtlarının, İtalyanın, Çin'in ekonomik - ve potansiyel olarak askeri ve siyasi - genişlemesinin Avrupa'nın kalbine ulaşmasına izin veren bir Truva Atı haline gelmesinden endişe duyduklarını öne sürmüştür. [5]

Bu noktada, İtalyanın özellikle ABnin Çinle yapılan anlaşmaya ilişkin protestolarına kulak vermemesinin nedenlerini incelemek yararlı olacaktır. Bu hamle yalnızca ekonomik nedenlerle mi yapılmıştır?

İtalyanın Fransız-Alman ekseni ve Karolenj AB Projesi ile hoşnutsuzluğu

Daha önceki bir analizimizde de ele aldığımız gibi, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron ve Alman Federal Şansölyesi Angela Merkel, Ocak 2019'da Aachenda, Alman Şansölyesi Konrad Adenauer un ve Fransa Cumhurbaşkanı Charles de Gaulleün 1963 yılında aynı şehirde Élysée Anlaşmasını imzalamalarından 56 yıl sonra yeni bir Fransız-Alman İşbirliği ve Bütünleşme Antlaşması imzalamışlardır.[6] Bu antlaşmanın imza töreninde Merkel, ortak Fransız-Alman Avrupa Ordusu oluşturulmasına değinmiş, Macron ise birkaç kez Fransa ve Almanyanın Avrupaya öncülük etmenin sorumluluğunu üstlenmelerine atıfta bulunmuştur. Merkel, Aachen kentini Avrupa'nın Babası olarak adlandırdığımız Şarlmanın esas ikametgâhı olarak nitelendirmiştir.

Yukarıda değinilen analizimizde açıklandığı gibi, Fransız-Alman eksenini savunan görüşe göre, Şarlman, Batı Roma İmparatorluğu'nun yıkılmasından bu yana Batı Avrupa'dan yöneten olarak tanınan ilk imparatordur ve bu görüşün savunucuları tarafından Avrupanın babası olarak kabul edilmektedir. Fransız-Alman ittifakının katı savunucuları hala zaman zaman günümüz Fransasının ve Almanya'sının büyük bölümünü kapsayan eski Karolenj Şarlman İmparatorluğuna atıfta bulunmaktadırlar. Bu bakımdan, Fransız-Alman ittifakının savunucuları Fransa ve Almanya'yı çekirdek Avrupa veya Karolenj Avrupa olarak telakki etmektedirler.

Fransa ve Almanya Avrupanın sorumluluğunu üstlendiklerini iddia ederken, diğer AB ülkelerini açıkça bir kenara koymakta, ABde ve Avrupa'da imtiyazlı çekirdek statülerini açıkça ilan etmektedirler.

İtalya, AB'nin önde gelen kurucu üyelerinden biridir. Birliğin önde gelen ekonomileri arasındadır. Başkenti Roma, son derece etkili olan Roma İmparatorluğu'nun başkentiydi. Bu bağlamda şöyle bir soru akla geliyor: İtalya'nın kendisine AB'de ikinci sınıf üye olarak davranılmasını kabul etmesi olanaklı mıdır?

İtalya'nın Fransız-Alman eksenine tepkileri

Bu yılın Şubat ayında Fransa-İtalyan ilişkilerinde benzeri görülmemiş gelişmelere tanık olduk. Fransa, Paris'in, iktidardaki İtalyan partilerinden gelen 'tekrarlanan, temelsiz saldırılar' şeklindeki tanımlamasından sonra Romadaki büyükelçisini geri çekti.[7] Bu olağanüstü AB iç kargaşası AB basınında, iki Avrupa gücü arasındaki sıcak tartışma -

Fransa dışişleri bakanlığına göre II. Dünya Savaşı'ndan bu yana en kötüsü- diplomatik bir mütekabiliyetten daha fazlası. Avrupa'da politika yapmakta yeni bir yolun başlangıcı şeklinde nitelendirilmiştir.[8]

Bu gelişmelerden hemen önce, Ocak ayında, İtalyanın aşırı sağcı İçişleri Bakanı Matteo Salvini, İtalya ve Polonyadan halkçıların (popülist), Mayısta yapılacak Avrupa seçimlerinden önce, Almanya ve Fransanın merkez-sağ etkisinin yerine geçmesi için bir Avrupa baharı başlatması gerektiğini ifade etmiştir. Ayrıca Fransız-Alman ekseninin yerini İtalyan-Polonyalı ekseninin alabileceğini belirtmiştir. [9]

İtalyan siyasetçilerin Fransız-Alman eksenine karşı hoşnutsuzluğu sadece aşırı-sağ ya da halkçı olarak adlandırılan siyasetçiler ile sınırlı değildir. 2015 yılına geri gidildiğinde İtalya Başbakanı Matteo Renzi, Sosyalist zirvesinde, Fransa ve Almanya'nın önemli Üye Devletler olduğunu, ancak onların önemli Avrupa meselelerine karar verdiklerinin ve diğer tüm Üye Devletlerin bir kenara itildiklerinin doğru olmadığını belirtmiştir.[10]

Sonuç

İtalyanın Çinin BRI projesine katılımı uluslararası medyada genellikle ekonomik sonuçları açısından değerlendirilmiştir. Kuşkusuz, İtalyan gaz, enerji ve mühendislik firmalarının Çin pazarına girmesi ve Çinli firmaların Orta ve Doğu Avrupa ile bağlantı kurmalarını sağlayacak Trieste limanını kullanmaları önem taşımaktadır. Ancak, konunun siyasi yönü ve özellikle İtalyanın ABye yönelik genel tutumu bu anlaşmanın ekonomik yönü kadar önemlidir. Konunun siyasi yönü, İtalyanın, Birliğin baskın güçlerine karşı hoşnutsuzluğunun nedenleri hakkında da ipucu vermektedir.

Bu bağlamda, Avrupa Komisyonunun Mart 2019'da Çin ile ilişkilerle ilgili bir basın açıklaması yaptığını belirtmek gerekir. Komisyon, Çin'in artan ekonomik gücüne ve siyasi etkisine dikkat çekerken, bazı hareket tarzları da önermiştir.[11] İtalyanın Çin ile anlaşması, Komisyonun Çin ile ilişkilerin gözden geçirilmesi gerektiği konusundaki uyarısıyla ilginç bir şekilde aynı zamana denk düşmüştür. Ayrıca, 2019 Mart tarihli AB Konseyi Toplantısında, Konsey, 9 Nisan 2019'da yapılacak olan AB-Çin zirvesini hazırlamış ☀ küresel bağlamda Çin ile genel ilişkiler hakkında görüş alışverişinde bulunmuştur. [12]

Bütün bu belirtiler, ABnin kurucuları arasında bulunan ve güçlü üyelerinden biri olan İtalyanın ABde ortaya çıkan bir tür yöneten eksen den (hegemonic axis) memnun olmadığına işaret etmektedir. Yaklaşan Brexit de belirsizliği arttırmakta ve AB'nin kurucu üyelerini bile yeni girişimler başlatmaya zorlamaktadır. Bu noktada, Fransız-Alman ekseninin ABye ve Avrupaya birlikten daha fazla bölünme getirdiğini daha rahat bir şekilde söyleyebiliriz. Bu eğilimin Avrupa'yı nereye götüreceğini tahmin etmek giderek zorlaşmaktadır.

***Bu analiz yazısının aslı İngilizce olarak kaleme alınmıştır.*

***Fotoğraf: https://www.politico.eu*

[1] Italy joins Chinas New Silk Road project, BBC, 23 Mart 2019, https://www.bbc.com/news/world-europe-47679760.

[2] Italy joins Chinas New Silk Road project.

[3] Crispian Balmer, Italys drive to join Chinas Belt and Road hits potholes, Reuters, 15 Mart 2019, https://www.reuters.com/article/us-italy-china-analysis/italys-drive-to-join-chinas-belt-and-road-hits-potholes-idUSKCN1QW1E2.

[4] Silvia Sciorilli Borrelli, Silk Road opens a rift in Italys government, 13 Mart 2019, https://www.politico.eu/article/italy-comes-to-silk-road-juncture-with-chinese-mou/.

[5] Jason Horowitz, Defying Allies, Italy Signs On to New Silk Road With China, New York Times, 23 Mart 2019, blm. Europe, https://www.nytimes.com/2019/03/23/world/europe/italy-china-xi-silk-road.html.

[6] Teoman Ertuğrul Tulun, After Brexit: The Footsteps of a Truly Carolingian European Union, Center For Eurasian Studies (AVİM), 15 Mart 2019, blm. Analysis, 2019/5, https://avim.org.tr/en/Analiz/AFTER-BREXIT-THE-FOOTSTEPS-OF-A-TRULY-CAROLINGIAN-EUROPEAN-UNION.

[7] Emma Anderson, France recalls ambassador to Italy over Romes repeated attacks, Politico, 07 Şubat 2019, https://www.politico.eu/article/france-recalls-ambassador-to-italy-over-romes-repeated-attacks/.

[8] Alberto Alemanno, The real winner of the Italy-France dispute is Europe., Politico, 08 Şubat 2019, https://www.politico.eu/article/italy-france-dispute-real-winner-europe/.

[9] Georgi Gotev, Salvini calls for Italian-Polish axis to replace Paris-Berlin, Euractiv, 10 Ocak 2019, blm. EU Elections 2019, https://www.euractiv.com/section/eu-elections-2019/news/salvini-calls-for-italian-polish-axis-to-replace-paris-berlin/.

[10] European Post, Italian anger over Franco-German axis, European Post, 09 Temmuz 2015, blm. Press Review, http://europeanpost.co/italian-anger-over-franco-german-axis/.

[11] Commission reviews relations with China, proposes 10 actions (European Commission, 12 Mart 2019), IP/19/1605, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-1605_en.htm.

[12] European Council meeting (21 and 22 March 2019) Conclusion (European Council, 22 Mart 2019), EUCO 1/19, https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-1-2019-INIT/en/pdf.

Yazar Hakkında :

Teoman Ertuğrul Tulun , Avrasya İncelemeleri Merkezi'nde (Ankara) analisttir. Dr. Teoman Ertuğrul

Tulun, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi doktorasını Ankara İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi'nde tamamladı. Avrupa Birliği Çalışmaları, Küreselleşme, Yabancı Düşmanlığı, Nefret Söylemi Çalışmaları ve Uluslararası İlişkiler *alanlarında çalışmalar yapmaktadır.*

Atıfta bulunmak için: TULUN, Teoman Ertuğrul. 2026. "KAROLENJ AB PROJESİNE İTALYAN TEPKİSİ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Analiz No.2019 / 10. Nisan 22. Erişim Kasım 04, 2026. https://avimbulten.org/tr/Analiz/KAROLENJ-AB-PROJESINE-ITALYAN-TEPKISI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır